

Интервју: Кристијан Шварц-Шилинг, високи представник за БиХ: “Не треба нам међународна конференција о будућности БиХ”

Не треба нам међународна конференција о будућности БиХ

Високи представник Кристијан Шварц-Шилинг (Christian Schwarz-Schilling) не подржава иницијативу предсједника Владе Хрватске Иве Санадера о одржавању међународне конференције о Босни и Херцеговини.

У разговору за „Дневни аваз“ осврће се како на то, тако и на приче о референдуму за отцјепљење Републике Српске, незадовољне десертификоване полицајце, предстојећу приватизацију сва три телеком оператора.

Лоши посланици

Како коментаришете понашање посланика? Колико су они закона усвојили откако сте им се недавно обратили пред парламентом?

Пред парламентом сам говорио 24. маја ове године и тада представио списак закона који треба да буду усвојени, од закона о високом образовању, преко закона о платама, о систему за супервизију банака, о Фискалном вијећу, о лијековима...

Колико видим, само закон о лијековима има неке шансе да буде усвојен у скорије вријеме. Остали, којима се знатно побољшава живот обичних грађана, мораће сачекати. Парламентарци нису нашли времена да причају о томе. Али, јесу нашли времена да

опширно причају о томе како себи да повећају плате или оду у привилеговане пензије. Разочаран сам таквим понашањем посланика!

То није начин на који босанскохерцеговачки политичари у овако битном политичком моменту треба да се понашају.

Па? Хоћете ли реаговати? Наметнути законе?

Не. Нећу наметати законе. Јасно сам рекао да нећу дјеловати у легислативи, администрацији и правосудним установама. То нема везе с демократијом и настојањима да се институције развију. Иако сам незадовољан парламентом, посланици морају сами да увиде да овај начин рада није добар, да он не даје резултате... Такође, овим показујем посланицима и политичарима шта су посљедице њиховог нерада. Неки од њих покушавају да ме увјере да је вријеме да идем, а истовремено не раде ништа док сам овдје. Па шта ће тек бити кад одем?!

Статус десертификованих полицајаца

На дужност високог представника ступио сам у фебруару ове године. У априлу сам организовао први састанак са тијелима Уједињених нација, на којем је разговарано о проблему десертификованих полицајаца. То питање није нимало једноставно, посебно у контексту УН-а, који је изузетно тешко мијењати или навести да призна грешку. Када сам се почео бавити овим питањем, у УН-у није било никога ко је хтио говорити о томе. Сада се ствар промијенила и они преговарају на нивоу експерата како да ријеше статус ових људи. Желим да нагласим да разумијем њихов положај и радим све што могу да га побољшам. Ствари, међутим, нису тако једноставне и захтијевају пуно енергије и времена. Надам се да ће се то ријешити у добром духу, и максимално се залажем да се тако нешто и деси.

„Frankfurter Allgemeine Zeitung“ пише да нећете отићи нити ће се ОХР угасити ако на предстојећим изборима побиједe националистичке снаге. Је ли то тачно?

Прво, одлука о гашењу ОХР-а није коначна. Она ће бити провјерена у фебруару наредне године. Тада ћемо знати шта ћемо тачно чинити.

Друго, шта су националистичке странке? Да нагласим ово: ми ћемо сачекати резултате избора, па ћемо онда знати на чему смо. Могу само рећи да, ако би екстремне странке побиједиле, онда бисмо морали врло пажљиво размислити о даљим нашим активностима.

Кад смо већ код избора, ко су Вам фаворити?

Моја улога овдје није да имам фаворите! Гласачи ове земље морају сами добро размислити и одлучити коме ће дати свој глас. Ја бих реаговао само ако бих видио да нека радикална опција покушава да дестабилизује стање.

Још једна врста гласања референдум. На Балкану су референдуми готово увијек били претходница ратовања. Како гледате на најновију дебату о референдуму у РС?

Не бих се сложио с вама да након референдума долазе ратови. Погледајте Црну Гору. Тамо је референдумом окончан један процес. Али, у БиХ се паралела те врсте не може повлачити. Овдје не постоји уставни основ за организовање референдума, попут онога о којем се говори у РС.

Додикове изјаве

Они који говоре о референдуму у РС цинични су. Прво је проведен рат, с једног дијела територија протјерани су људи, проведено је етничко чишћење и сада се говори да се може организовати референдум. То би било вишеструко погрешно. Таквим начином показује се да се ратом могу донијети и изнудити неке одлуке. Да скратим, нећу допустити референдум о каквом се говори у неким круговима у БиХ!

Неки политичари критикују Вас да сте попустљиви и преблаг и према премијеру РС Милораду Додику и његовим наступима. Како

одговарате на то?

Да ли је премијер Додик поновио своју причу о референдуму? Није. Једно је кад политичари говоре о овоме или ономе шта би било кад би било, а друго је када изјаве дају људи на позицијама у власти. Када ови у власти говоре нешто што није прихватљиво, онда реагујем. Има људи који би жељели да сам бучан, да галамим. Ја нисам такав, нисам галамхија. Човјек сам који жели резултате и настојим их остварити.

Питање промјена Устава БиХ

Основа за расправу о уставним промјенама, која треба да почне одмах након избора, јесте оно што је договор шест политичких странака, који, због два гласа која су недостајала, није прошао у парламенту. С тим приједлогом, дакле, може се почети.

Али, видјећемо прво како ће изгледати парламент након избора.

Ако то није могуће, онда разговоре треба отворити из почетка и о свему.

Резултати рада

А какви су резултати Вашег рада у ових првих шест мјесеци колико сте у БиХ?

Избори који предстоје јако су важни и људи почињу разумијевати да је одлука која је пред њима јако битна. Надаље, људи увиђају да међународна заједница овдје није протектор. Они схватају да ћемо ми интервенисати само ако се нешто заиста озбиљно дешава, ако је безбједност угрожена и слично.

Дакле, народи у БиХ први пут су у ситуацији да буду власници властите судбине. У том процесу схватања и учења они праве грешке, али то је нормално.

Дакле, Ви сада овдје само чувате мир?

Не. Доста радим на убјеђивању људи... За медије је много

занимљивије када се доносе одлуке, намећу закони, смјењују појединци. Али, ја настојим да убиједим људе да они треба да ураде свој дио посла, објашњавам зашто се понашамо како се понашамо, указујем на обавезе оних који су у позицији да одлуче о нечему. БиХ се сада учи демократији и то добро иде.

Да се вратимо будућности БиХ. Како гледате на идеју премијера Санадера о организовању међународне конференције о БиХ? Објављено је да је подржавате.

Видио сам то, као и информацију да идеју подупире и њемачка влада. То није тачно! Са премијером Санадером сусрео сам се три-четири пута до сада и никада о томе нисмо разговарали, нити је он то спомињао.

Не мислим да је уопште потребна међународна конференција о БиХ. Проблеме које ова земља има могуће је ријешити између њених политичара или уз помоћ међународне заједнице. Наравно, у оваквим ситуацијама нужна је и добра комуникација са сусједима. Међународна конференција је посљедња ствар која је потребна, и у овом тренутку не видим њен смисао.

Споразум о стабилизацији и придруживању до краја године

Оптимиста сам да Споразум о стабилизацији и придруживању (САА) може бити закључен до краја ове или првих мјесеци наредне године. Желим да разјасним неке недоумице које се јављају у расправама о реформи полиције, која је од изузетног значаја за овај процес. Према договору о реформи полиције из октобра прошле године, полицијским експертима требало је дати времена и прилику да договоре рјешења. Када они заврше свој рад, онда политичари доносе коначну одлуку. Због тога ми у међународној заједници инсистирамо да Дирекција за реформу полиције настави рад и донесе резултате. А онда ће се њихов договор наћи пред политичарима који ће рећи шта мисле о томе. Разумијем да су неке ствари комплексније због избора. Зато вјерујем да ће се оне „хладније главе“ рјешавати након избора. То, свакако, значи да ће доћи до одлагања споразума о реформи полиције, па

САА неће бити закључен у октобру или новембру, него крајем ове или почетком наредне године. Битно је да се не прекрше принципи реформе полиције, а ако се закасни мјесец или два, то није нека катастрофа.

Приватизација телекома

Немам никакве улоге у активностима на приватизацији телекома у овој земљи. Не фаворизујем „Деутсцхе Телеком“ нити било коју другу компанију у овом процесу. Занима ме само да цијели процес буде урађен у складу с интересима грађана БиХ и према закону.